

Ín de echo van de ander

PROGRAMMABOEKJE Luisterfestival

Foto Prins de Vos

Woensdag 18 juni 2025, 10:00-17:00 uur
Buitenplaats Doornburgh | Maarssen

- 10:00 Inloop
- 10:30 Welkom plenair + Lezing Miriam Rasch + verrassing
- 11:30 Luistertafels | Kunstinstallaties | Kloosterrondleiding
- 12:30 Lunch + Ontmoeten
- 13:15 Ronde 1: Workshops | Lezingen | Dialogen
- 14:15 Kunstinstallaties | Ontmoeten
- 14:45 Ronde 2: Workshops | Lezingen | Dialogen
- 15:45 Plenair leergesprek Harry Starren & Adelheid Roosen
- 16:30 Netwerkborrel

Dit festival geeft een signaal in een tijd waar aandacht meer beproefd wordt dan ooit. Het koestert de waarde van onversneden attentie, als opmaat naar het zoeken naar wat (voor de ander) van waarde is.

Dat begint bij introspectie. De kloostersetting nodigt ten diepste uit tot inkeer, verstillings en innerlijk afdalen.

U vindt een programma met lezingen, kunst, luister-ervaringen en dialogen, bedoeld als impulsen tot reflectie, via en voorbij het denken om zo in ultieme zin bij te dragen aan verbinding, inclusie, erkenning.

Keynote 'De ethiek van het luisteren'

10.30 uur door Miriam Rasch

- Iedereen kan tegenwoordig van zich laten horen, maar wie luistert er nog? We leven in een maatschappij waarin meningsuiting, zelfprofilering en beeldcultuur voorop staan.
- Een ethiek gericht op luisteren vestigt de aandacht op het belang en de transformerende kracht van luisteren. Er ontstaat een relatie tot het gehoorde: van aandacht en ontvankelijkheid, van geven en binnenlaten. Door te luisteren kan er iets nieuws gebeuren of ontstaan.
- Luisteren is een bijzonder instrument in tijden van overprikkeling en polarisatie. In de constante stroom van beelden en prikkels legt Miriam Rasch daarom de focus terug bij het horen, bij geluid en bij de ontvangende kant.

Luistertafels

11.30 uur door Harry Starren & anderen

- De 'luistertafel methode' is door Harry ontwikkeld uit onvrede met onze discussie- en debat gewoonte. De tafel vindt plaats doordat ongeveer 10 mensen samenkomen en een ervaring, gedicht of verhaal delen binnen een bepaald thema. Er ontstaat een aaneenschakeling van gedeelde onversneden verhalen.
- De uitwisseling in dialoog wordt opgeschort. Dit voorkomt dat één zienswijze gaat domineren. De voorzitter ziet er op toe dat geen interventies plaatshebben. Ook geen verduidelijkende vragen. Er ontstaat een veld van dragende belangstelling.
- De thema's van een luistertafel zijn neutraal geformuleerd. Er wordt geen stelling genomen en richting aangegeven. Thema's: 1) Empathie, 2) Je innerlijke stem, 3) Zonder oordeel, 4) Intuïtie ontwikkelen, 5) Lichaamstaal, 6) Betekenis geven, 7) Liefde.

Welkom

verdwaal tijdens het festival in onze video-installaties

11.30 + 14.15 uur en tijdens de inloop + lunch + borrel

ik ontmoet mij

*

In getuigenis

*

de doulas van de stad

jij bent mij, goed gecamoufleerd

Theatercollectief Female Economy

gebruikt de verbeelding om het innerlijke

autobiografische landschap af te tasten

en van daaruit uit te reiken naar de ander.

In het onderzoekende karakter van deze beweging ligt

het snijvlak tussen wetenschap en kunst.

De creatieve chaos van de kunsten brengt iets aan het licht,

wat door de wetenschap niet gevonden kan worden.

En het objectieve oog van de wetenschap vindt daarin

de ordening en het algemeen toepasbare.

Samen zetten wetenschap en kunst daarmee een voorstel voor

verbinding in de wereld.

Myriam Sahraoui

Anne-marthe hogewoning

11.30 uur Rondleiding door het klooster

- Leer meer over de geschiedenis van buitenplaats Doornburgh, die begint in 1623. In de 17^e eeuw verruilden gefortuneerde Amsterdamse families zomers de warme stad voor buitenplaatsen aan de Vecht voor de natuur en ontspanning.
- In 1957 werd het landgoed betrokken door de Reguliere Kanunnikessen van het Heilig Graf. Deze kloosterorde is gesticht na de verovering van Jeruzalem in 1114.
- De zusters lieten in 1964 een imposant kloostercomplex bouwen door architect Jan de Jong, leerling van Dom Hans van der Laan van De Bossche School. De architectuur van de priorij is sober en oogt modern ondanks dat het inmiddels al meer dan 50 jaar oud is.
- In het gebouw lijkt de tijd te hebben stilgestaan en heel veel is nog in oorspronkelijke staat. De laatste nonnen vertrokken in 2017.

LUNCH

12.30 - 13.15 uur

13.15 + 14.45 uur Workshop rondes 1 & 2

A. Awareness Centred Deep Listening	pag. 9
B. Luisteren, stilte & tussenruimte	pag. 10
C. Luisteren naar de ziel	pag. 11
D. SterfTalks, an art-based intervention	pag. 12
E. Luisteren & meerstemmigheid	pag. 13
F. Theory U & 3D sculptuur	pag. 14
G. Lezing door ritueelkunstenaar	pag. 15
H. Filosoof van de Ander & luisteren	pag. 16

A. Deep Listening

13.15 + 14.45 uur door Ingrid Neijns

- Awareness Based Centred Deep Listening © is ontwikkeld door Rosamund Oliver uit Engeland. De benadering is gebaseerd op kennis uit de psychotherapie, neurowetenschappen en het boeddhisme. De luisteraar die in deze methode getraind is, geeft de ander bewust alle ruimte om te kunnen verwoorden wat er op dat moment in hoofd en hart speelt.
- Centraal staan drie sleutelcapaciteiten: a) komen tot belichaamd gewaar zijn, b) ondersteunende aanwezigheid onderhouden, c) compassievolle verbinding tot stand brengen.
- De workshop biedt een kans om te onderzoeken of deze, bedrieglijk eenvoudige methode om je luisterhouding te verbeteren, iets is om je in te verdiepen.

B. Luisteren, stilte & tussenruimte

13.15 + 14.45 uur door Laura Vermeulen

- Stilte ervaren kan fijn zijn. Maar soms is stilte ook minder prettig. Dan wordt niet alleen de afwezigheid van andere mensen gevoeld, maar ook het tijdelijk wegvallen van hoe je het leven praktisch aanpakt. En wat de zin ervan is. In deze workshop gaan we in gesprek over hoe je ongemakkelijke stiltes benadert als impuls tot verandering.
- Via onderzoeksresultaten en onze eigen ervaring openen we gesprek over vormen van stilte waar velen van ons minder graag over praten. Hoe verken je ongemakkelijke stiltes samen met anderen, zonder ze te stigmatiseren?
- Daarna gaat het over hoe juist ongemakkelijke stiltes een impuls kunnen geven tot iets nieuws. Hoe creëer je tussen jou en de ander een plek waarin nieuwe dingen kunnen ontstaan?

C.Luisteren naar de ziel

13.15 + 14.45 uur door Arjan Broers

- Ook in kerken neemt luisteren een centrale plaats in als uiting van betrokkenheid op heel uiteenlopende mensen. Vaak gaan gesprekken over wat pijnlijk of ondoorzichtig voelt. Broers luistert als pastor vanuit een nieuwsgierigheid naar het verlangen van iemands ziel en wat er aan het Licht wil komen.
- Deze workshop gaat over hoe deze manier van luisteren ruimte maakt voor verwondering, wijsheid en dat wat het individu overstijgt. ‘Eigenlijk gaat het gesprek tussen mens en God’, zegt Broers, ‘of hoe je het transcendente ook benoemt. Ik luister mee.’
- Met het verdwijnen van veel kerken worden levensvragen ten onrechte gezien als psychische problemen. Deze workshop biedt ruimte voor het zoeken naar woorden voor de ervaring ‘samen te luisteren naar de ziel’.

D. SterfTalks, an art-based intervention

13.15 + 14.45 uur door Anne-Marth Hogewoning

- SterfTalks is een taboedoorbrekende dialoog tussen Adelheid Roosen en Anne Goossensen met mensen die rouw en verlies van dichtbij meemaken. Dit werden 40 korte films met titels als 'Wie zijn wij bij elkaar bij verlies?' en 'Kan de dood louterend zijn?'.
- Tijdens de workshop kijken we twee SterfTalk-filmpjes. Vervolgens worden de deelnemers met theatrale werkvormen uitgedaagd een innerlijke reis aan te gaan.
- Waar zit mijn verlegenheid in de omgang met sterfelijkheid? Hoe kan *Ik* deze 'doorhuiveren' in de zin van doorleven en daarmee een dieper bewustzijn ervaren van mijn eigen kwetsbaarheid rondom dit thema? Hoe kan ik er niet overheen maar doorheen stappen?

E. Luisteren & meerstemmigheid

13.15 + 14.45 uur door Olga Koorevaar

- Polarisatie, we hebben er allemaal wel een beeld bij. Harde discussies over migratie of klimaat. Botsende meningen en ogenschijnlijk groeiende tegenstellingen, die vaak met allerlei labels en waardenoordelen gepaard gaan. Dit is hoe vijandig wij-zij denken ontstaat. Hoe kunnen we dit doorbreken, en de ander in de eerste plaats als medemens blijven zien?
- Tijdens deze workshop onderzoek je of de polen wel echt zo vaststaan als het lijkt: ook jij worstelt intern weleens met botsende meningen door de verschillende sociale rollen of: petten die jij draagt in het dagelijkse leven.
- Deze ‘innerlijke meerstemmigheid’ staat hier dan ook centraal. Je leert je eigen innerlijke meerstemmigheid kennen, en die van de andere deelnemers.

F. Theory U & 3D sculptuur

13.15 + 14.45 uur door Paulien Goudsmit

- In de sessie zullen we een werkvorm vanuit theory U gebruiken: het 3D sculptuur.
- In kleine groepen maakt ieder een eigen sculptuur. Hierover voert u een gesprek aan de hand van vragen uit het theory U framework. We doen dit om een diepgaand begrip van de realiteit van de ander te creëren en inzichten te verkrijgen vanuit meerdere perspectieven.
- Zo onderzoeken we middels een creatieve werkvorm de systemische onderliggende oorzaken en vormende factoren van het verhaal van de ander.

G. Lezing door ritueelkunstenaar

13.15 + 14.45 uur door Alexandra Broeder

- Theater leent zich bij uitstek om bezoekers mee te nemen in verruimende luister-ervaringen.
- Zo kunnen bezoekers van deze regisseur zich terugvinden op een veldbedje, ingebakerd in een laken, met warme pads op de ogen, luisterend naar een tekst van Theresia van Avila. Theresia was **een 16e eeuwse mystica, die schreef over de ziel.**
- Leer meer over de maatschappijvisie van deze theatermaakster, de pijn van deze tijd, de waarde van eigen ervaringen, de noodzaak van herkaderen, en het theatraal vormgeven van verstopte stemmen uit de schaduw van onze maatschappij.

H. Filosoof van de Ander & luisteren

13.15 + 14.45 uur door Anne Goossensen

- Het gedachtegoed van de Emmanuel Levinas duidt luisteren als transcendente kans om het goede voor de ander te achterhalen. Levinas was een Frans-joodse filosoof van Litouwse afkomst (1906-1995). Zijn bijnaam: 'Filosoof van de Ander'.
- De sessie start met een korte lezing over zijn (vroeg) theoretische standpunten, waaronder de kernconcepten reductie en totaliseren.
- Daarna reflecteren we over wat ons raakt voor onze tijd, voor onze levens. Via een schrijfpdracht en 'verstilde dialoog methodiek' onderzoeken we ook kansen voor ontwikkeling van contexten (werk, verenigingen, vrijwilligerswerk, thuis).

PLENAIR LEERGESPREK

15.45 – 16.30 uur

HARRY STARREN
&
ADELHEID ROOSEN

dit festival is een samenwerking tussen

FEMALE ECONOMY

Buitenplaats Doornburgh

met grote dank aan alle vrijwilligers!